

SZÁM.

Jámbor
hosszat.
mutat-
helybe a
s mely-
mlékére
világ-

! Alle-

em Irene
(.), Tisch
na, Szász
Veidinger
ezky An-
és Gyula,
ás József.

javára

ky Mar-
-Harsá-
-frt. —
-ariska 1
-3 frt 88

ges kis
-ácsi.

am-épület.
társulat.

TÁRSAS LAKOMA. (Lásd a 250. lapon.)

XXII. kötet. 16. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Mégjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1882. április 16-án.

ROBINZON FRICZI.

— Elbeszélés **Bandi** bácsitól. —

(Folytatás.)

HTRA készen felöltözve, a kertben lepte meg őket Fregát bácsi. A bokréta megkötésével bajlódó Örsike mögé osont s hirtelen fölkapta vállára a kis leányt. Azután nagyon vig akart lenni most is, de hiába, a régi harásny nevetés bennrekedt most a torkában. Mikor végre a koci elállt s Fregát bácsi szívélyesen elbucszott Sörnyei Dénestől és ennek nejétől, a három gyerek egyszerre hangos sirásba tört ki. Fregát bácsi zordon katonás tekintettel fordult a gyerekekhez s szigorú tengerész hangon elkezdé: »Legénység!« . . . de bizony a hangja elakadt s türelmetlenül kezdte dörzsölni a szemeit, mintha valami beleesett volna s így folytatá: »Nagyon megszerettek titeket.« Aztán össze ölelt, csókolt mindenkit, a kit közelében ért, úgy, hogy az ott bámészkodó inasnak is jutott néhány czuppanós csók és heves ölelés.

Már messze robogott a koci s alig látszott rajta egy lobogó fehér kendő, mikor még mindig az országút közepén át integetett a három siró gyerek, a hová a koci után kiszaladtak. Béla még utoljára egy táviró oszlopra kúszott föl s ott lebegtette csuronvizre sirt zsebbevalóját.

Ezután már a gyerekek vakációja is csak rövid ideig tartott. A néhány hét Robinzón-játékban s Fregát bácsi emlegetésében tellett el.

Egy este vacsora után szóba került, hogy melyik fiuból mi lesz. Béla először azt mondta, legjobban szeretne pojácza

lenni valami czirkuszban; mikor azonban fölvilágosították, hogy az olyan szegény komédiás élete csupa nyomoruság, rögtön megváltoztatta szándékát és pap szeretett volna lenni. Alig érzett azonban magában egy percnél tovább papi hivatást, már ez állást rögtön fölcsereelte a katonával, de azután meggondolta a dolgot s előbb füszerkereskedő, majd meg cukrász szeretett volna lenni. Végre ő is azt mondta, hogy biz ő még maga sem tudja, mi legyen.

Friczi egyenesen és kereken ki mondta, hogy ő semmi más nem lesz, mint tengerész s rögtön meg is kérte apját, ne adná őt más iskolába mint abba, melyről Fregát bácsi mondta, hogy Fiumében van, s tengerészeket nevel ép és bátor fiukból.

Friczi apja és anyja is előbb csak tréfára vették fiuk tengerészi hajlamait; most azonban Friczi anyi határozottsággal, elszántsággal beszélt, hogy kezdtek a dolgot komolyan venni s Friczi fejéből kivenni az ábrándos terveket.

De hiába mondták el Friczinek, hogy ő még tengerésznek fiatal, hogy a tenger milyen veszedelmes portéka, hogy ő egyetlen fiu s nem távozhatik szülőitől olyan messzire; hiába ijesztgették a hajós népek durva bánásmódjával, — Friczi tengerészi kedve, mely mögött a robinzoni kalandvágy is rejtőzött, legkevésbbé sem lohadt le. Sőt a sok ijesztgetés, tiltás, elkedvetlenítésre irányzott apai és anyai intés a merészlelkű fiut még inkább ingerlék és serkenték a kalandos tervek mellett való kitartásra. Már szinte Robinzonnak képzelé magát, a ki küzd egyes egyedül

boldogulásáért az ellenséges viszonyokkal és hatalmakkal.

Egyik nap azután Béla és Örzsike is, Dénes bácsi által elkísérve, vissza mentek Budapestre. A robinzoni kunyhótól sokkal érzékenyebben bucsúztak el, mint Friczitől, mert tudták, hogy Friczi is Budapesten lesz néhány nap múlva, — Dénes bácsi most fog keresni számára egy alkalmas nevelő intézetet.

Friczi, mialatt apja az ő számára Budapesten intézetet keresett, a napokat otthon tanulással tölté. Igenis, tanult, még pedig földrajzot. Végigfeküdt a kunyhó előtti gyöpre s kiterítette maga előtt a térképet. S ha valaki ekkor a kis Robinzon puszta szigetére vetődik és nesztelenül oda tekint, mit csinál a fiu: láthatta volna, hogy ujjával folytonosan a budapest-fiumei uton csatangol, méregeti és számitgatja a földrajzi távolságokat.

Sörnyei Dénes néhány nap múlva visszaérkezett Dénes házára azzal hiral, hogy Bélát s Örzsikét szerencsésen hazaszállítá s hogy Friczi számára is talált nevelő intézetet, hol Fricziből bizonyára igen jeles szárazföldi embert fognak nevelni. Ő már beszélt is az intézet tulajdonosával, Savanyú Illés urral, ki bár nem valami vig kedélyű, de úgy látszik, annál pontosabb ember s az az elve, hogy »a gyerek: liszt; olyan tésztát gyúrok belőle, a milyet akarok.« Hozott magával egy nyomtatott lapot is, melyen olvasható volt, milyen híres és nevezetes egy intézet a Savanyú Illés ur intézete. A program többek közt azt mondta:

»A Savanyú-féle tan- és nevelő-intézet hízeleghet magának azzal, hogy jó

hirben nem áll mögötte a világ bármely hasonló intézetének. Pompás palota emelkedik gyönyörű park közepén a magyar főváros egyik csöndes, de előkelő helyén, melynek kapuja fölött e jelszó áll. »Szabadság és fegyelem.« Lelki és testi idomítás e jelszó irányában vallás - erkölcsi alapon. Naponként öt tál étel, vasárnap és ünnepnapokon hat, az intézet saját vegyészének utasításai szerint úgy készítve, hogy az ifjuság csont-kifejlődését előmozdítsák. A tudományokban való teljes kiképzés. Tiszta fehérnemű hetenként háromszor s ugyanennyiszor ünnepies istentisztelet. Mindezekon kívül különös suly van vetve arra, hogy ez intézetben a gyermek se a meleg anyai mosolyt, se a jóakarátú apai szigort, se a tisztító és edző fürdőket ne nélkülözze.«

Friczi maga is elolvasta ezt a nyomtatványt s voltaképen ebből nem igen értette meg, nagyon jó vagy rossz dolga lesz-e Savanyú Illés urnál. A lelkében élő erős vágy azonban, mely őt a tenger felé hajtá, előre is gyűlöletessé tették előtte azt az intézetet, melyben belőle szárazföldi embert akarnak nevelni.

Sörnyei Dénes megvallotta, hogy a program kissé nagy hangon beszél s nem kell benne mindent szó szerint venni. No de azért gondolni sem lehetne jobb helyet. Épen Friczinek való. Erről néhány nap múlva Friczi is meg fog győződni.

A néhány nap elmúlt s Friczi már csakugyan a Savanyú-féle tanintézet növendéke volt.

Nem irom le, milyen keservesen bucsúzott el édes anyjától, hányszor borult le utolsó nap a robinzoni kunyhó pallójára

zokogva, hogy fájt a szíve az egész uton Dénesházától a fővárosig, hogyan és hány-szor tekintett vissza, erőltetve könyes szemét, hogy csak még valamicskét láthasson utóljára a kedves otthonból és környékéből. Miért irnám le ezt — hiszen kis olvasóim közül azt hiszem, jobbára mindeniknek életében fordult már elő hasonló keserves állapot, mindenik ismeri már azt a fájdalmat, mely a szívet facsarja, mikor hosszú időre válni kell a kedves szülői háztól.

Az intézet, melybe Friczit apja vitte, nem volt épen egészen olyan, mint a milyennek az a nyomtatvány mondta. Az igaz, hogy egy sétatér mellett emelkedett egy nagy négyemeletes ház; de a sétatér ép oly kevésbé volt park, mint a ház palota. Azt a fölratot is hiába kereste Friczi a kapu fölött, hanem hát ott talált a helyett egy kopott fekete táblát, melyre fehér bötükkel föl volt rá írva: »Savanyú Illés tan-és nevelő intézete a III. emeleten.« Friczi először azt hitte, hogy az egész ház intézet; annál jobban bámult tehát, mikor nagy lihegve fölértek a harmadik emeletre s ott azt vette észre, hogy annak is csak egy részébe van elhelyezve a Savanyú Illés úr intézete.

A harmadik emeleten becsöngettek Savanyúékhoz. Egy magas, szürke, kedvetlen arcú öreg úr fogadta őket legelőbb is. Friczi apját az öreg úr nagy tisztelettel és mély meghajlással üdvözlé s Friczinek kezét nyújtá, de minden kedélyesség és barátságosság nélkül.

— Te vagy hát az a liszt, szólott az öreg úr szárazon, a melyből nekünk kell tésztát gyúrni?

Ezen kívül azután legkevesebbé sem volt kíváncsi Friczike, úgy elsiklott fölötte tekintete, mintha már régen ismerte, megszokta és megunta volna a fiut.

Friczi apja jó ideig beszélgetett Savanyú Illés urral, — mert az volt az öreg úr — annak írószobájában s Friczi az alatt nem igen tudta, hogy mitévő legyen. Senki se mondta neki, hogy üljön le, vagy menjen megismerkedni az intézettel s az intézetbeliekkel; senki sem szólt hozzá egy szót sem. Csak úgy álldogált szegényke a szobában, hol egyik, hol másik lábát emelgetve s irulva-pirulva, mert apja és Savanyú Illés úr épen róla, az ő tehetségeiről s bohó vágyairól beszélgettek. Egész örökkévalóságnak tetszett Friczi előtt ez az állapot, mignem végre nagy robajjal fölnyílt az ajtó s azon egy élénk, de szigoru arcú öreg nő lépett be, kiről Friczi az első szóváltás után megtudta, hogy ez Savanyú Illésné asszonyság.

(Folytatása következik.)

Hurezos Ilka.

(Képpel a 245. lapon.)

A HIVALGÓ kis bolond,
Az a kicsi páva!
A mama nagy kendőjét
Fölvette magára.

Hurezra veti, hátra néz,
És a kicsi kába,
Magát előkelő, szép
Urhölgynek találja.

Ó, csak látnák nagy díszét:
Örzi, Juczi, Klára!...
Ágon ülve, jót nevet
Rajta egy madárka.

é sem
előtte
, meg-
getett
olt az
Friczi
mitévő
üljön
inté-
sem
áldo-
k, hol
rulva,
a róla,
beszél-
etszett
végre
on egy
ett be,
meg-
nyiség.

HURCZOS ILKA. (Lásd a 244. lapon.)

Stapp!

AZ UGRÓKUT MESÉJE.

— Tavaszi mese. —

gész nyáron át vigan csevegte, locsogva szökkent magasra a viz, ott a kertben az ugrókutból. Egész nyáron át ott állt a kut közepén az a bronzból öntött kis fiú, kezében csészét tartva, melyből a viz előbugygyant. A kik látták, bizony talán csodálkoztak is, valjon bele nem fárad-e az állásba és én magam is hiszem, hogy néha-néha csakugyan elfáradt az örökös vizöntésbe; de meg kell vallanom, hogy pihenni soha sem láttam s alkalmasint csak késő éjjel nyugodott kissé, korán reggel azonban már pontosan ott volt a helyén és öntötte a vizet a lábai alatt levő nagy medenczébe.

Szükség is volt rá, mert alig pitymallott, már meglátogatta a szomszéd bokorban fészkelő énekes rigó, hogy szomját oltsa, aztán megfürödvén, vig dalt zengjen. Nagyon nyájas, vidám atyafi volt a rigó s az ugrókut igen szerette és szereték a többiek is körül, főkép a vízi lilium melynek szépségéről dalolt; jó barátja volt még az öreg béka is, mely ott a kut tövében lakott s mikor brekegett, a rigó elhallgatott. Ezt pedig béka koma arra magyarázta, hogy most az ő énekét csodálják.

— Jaj de szép reggel, gyönyörű reggel van ma! zengé a rigó egy őszi napon.

— Az ám, nagyon szép, felelt a lilium. De mintha kissé hűvös volna. Még semmi kedvem sincs fölkelni, félek, hogy úgy járok, mint többi testvéreim.

A többi lilium már mind hervadtan, fonyadtan állt ott, rég elvirágzott; csak

egyetlen egy maradt még épen és frissen, de most ő is borzongani kezdett. A madár pedig szánakozva szólt:

— Persze, ti nem menekülhettek, ha kezd hűvösödni az idő. Én a jövő héten családommal utra kelek.

— És hová utaztok? kérde a bronz fiucska.

— Ob, ez idén nagyon messze megyünk. Tavaly csak Olaszországban voltam, de fecske koma beszélt, hogy ő egészen Afrikáig röpült. No, ha ő mehet odáig, mehetek én is. Magam ugyan nem igen kívánczom, de családom azt mondja, hogy kell már egyszer látnunk valamit a világból.

— Vigyázz! inté a bronz fiucska. Hallottam, mikor egyszer itt közelemben beszéltek, hogy tengeren kell keresztül repülni Afrikába és sok madár belevész a hullámokba, ha nem bírja a hosszu repülést.

— No persze! Ha a fecske bírja, mi is bírjuk, felelé a rigó büszkén.

— Már biz én nem indulnék olyan nyaktörő utra, szólt közbe az öreg béka. Legokosabb lesz, ha az én példámat követitek, akkor semmi baj nem érhet. Jön az a gonosz Tél, ideje elbujni.

Az öreg béka bebujt a földbe és elő sem került többé. És igaza volt, a tél csakugyan közeledett. A fák levele fonnyadni kezdett; fáztak, dideregtek és annyira elgyöngültek, hogy leestek a földre.

Elküldtek orvosukért, Nap uramért, hogy segítsen rajtok; de bizony Nap uram nem igen jöhetett, mert épen nagyon sok dolga volt igen messze vidéken, a földgömb másik felén. Elküldte maga helyett

az őszi esőt s a levelek biztatták egymást, hogy a hideg víz nagyon egészséges, majd meggyógyulnak tőle. De bizony nem gyógyultak meg, a sok vízbe majd bele fulltak s végre arra gondoltak, hogy talán Tél ur, akármilyen gonosz is a hire, inkább segíthetne rajtuk; tehát őt hívták elő.

Tél ur mogorva képpel be is köszönt és oly durván markolta meg a betegeket, hogy csakhamar végkép oda lettek. Lehulltak a fáról és sóhajtvá, zörögve terültek el a földön.

— Szegény levelek, gondolá a bronz fiucska a kuton. Milyen boldogok voltak egész nyáron át s ime, most a földön hevernek és mindenki lábbal tapossa őket.

A bronz fiucska szeretett csöndben elmélkedni, amire különben bőségesen volt érkezése, nem lévén egyéb dolga, mint hogy a vízöntő csészét tartsa. De lassanként ő is elszomorodott, mert egészen magára maradt. A dalos rigó már rég elutazott, a liliumok végkép elhervadtak, a brekegő vén béka mélyen a földbe rejtőzött s a falavelek holtan heverték az udvaron. Nem volt többé kívül társalognia.

A kemény Tél apó végre észre vette őt is és így szólt:

— Hallod-é te vakmerő kis ficzkó! Nem látod, hogy már mindenki elbujt, vagy elutazott? Hogy mersz te itt ilyen daczosan állani? Mért nem hagyod abba a vízöntést?

— Jaj, azt nem tehetem, kötelességem vizet önteni éjjel-nappal.

— De én nem szenvedhetem a vizet s ha abba nem hagyod, majd elbánok veled!

A bronz fiucska nem akarta megszegni kötelességét; de a kegyetlen Tél nem tűrte az ellenszegülést. Dermesztőleg fujt a szegény bronz fiucskába s a csészében a víz mindinkább megfagyott. Már nem szökkent magasra a vizsugár, csak lankadtan folydogált vékony erekben, végig a fiucskán és a mint rajta végig folyt, odafagyott, úgy, hogy pár nap múlva rá sem lehetett ismerni, olyan vastag jégköpönyegbe volt burkolva.

— Így ni! Most már minden csendes, senki és semmi sem mozog az egész tájon. Ezt szeretem én.

És a fagyos szívü Tél elégedetten tekintett körül, gyönyörködött benne, hogy az egész vidék olyan kihalt, élettelen; csak a varjak károgtak szomoruan a levegőben, mert alig-alig találtak valami enni valót.

— Tűrhetlen zsarnokság, amit ez a Tél végbevisz, károgtá a vén varju. Ha sokáig tart, belehal állat és növény. Már is sokan alig bírják, betegek, elfagy szárnyuk-lábuk. Orvost kellene hivatni.

Sokan gondolkoztak így és küldtek is hirnököt a Nap urhoz, a híres jeles doktorhoz, hogy jöjjön már és segítsen. De Nap uram azt izente vissza, hogy nem jöhet rögtön, még sok a dolga amott a messzi vidéken; nem sokára azonban megérkezik, addig is elküldi-segédjét, a kedves tavaszi szellőt, hogy tisztességes viseltetre intse a gonosz Tél urat.

A nyájas szellő csakugyan megjött és azonnal intette Tél urat, ne gorombáskodjék annyira, különben megbánja. Tél koma mérgesen vicsorgatta fogait, úgy

(Folytatása a 250. lapon.)

JÖNNEK!

Mily esiesérgés fenn a légben?

Mily lövellés fenn a kékbén?

Mily czikázás, subogás?

Zeng belé az egész határ!

Az nem lehet semmi más:

Mint a kedres fecske-madár.

Hát ismét hozzánk költözött?

Híveidhez, hozzánk jöttel?

Messze délről, keleti ül

Térsz meg régi, hű fészkeidbe?

Érted, hogy a régi fészkeidbe?

Szánk öröme, édes fecske!

Ó, te kedres fecske madár,

Fészkeidben nem esett nagy kár.

Megtartozod keresked

S újból lakhatórá telted.

S ha tojásid teleréd:

Bátran, bizton kiköltheted!

(Folytatás a 247. laphoz.)

hogy a szende szellő eleinte kissé megijedt és elillant. De aztán megint csak előjött és újra szembeszállt a torzonborz Tél apóval. Mikor pedig ez mégsem akart tágitani, így szólt:

— Jól van, de én sem tágitok s meglátjuk kiaz lesz erősebb? Segítségemre jön nem sokára gazdám is, a híres jeles Nap, majd megválik akkor.

De már ezt nem várta be Tél koma. Gyűlölte a hatalmas Nap urat, félt is tőle s összeszedte sátorfáját, elköltözött messze északi vidékre. Hanem utána bizony szomorú állapotban maradt minden. A fák szárazon lombtalanul meredeztek a légből, mignem az enyhe szellő megsimogatta őket.

— Ne féljete, már vége a kegyetlen Tél garázdolkodásának; előjöhettek már az új friss levélkék.

És a fák rügyezni kezdtek, csakhamar pedig kifejlődtek a szép zöld levelek. A szellő pedig tovább lengve, megpillantá az ugró kutat.

— Ohó, barátocskám, hát te miért alszol? Miért nem adsz vizet?

— Nem tudok, felelé a bronz fiucska gyöngé hangon. Meg vagyok kötözve, békóba vagyok verve.

— Látom, jégbörtönbe vagy zárva. No, azon is segítünk.

Nyájasan megsimogatta s a jég elolvadt, a sugár ismét magasra szökkent. Azután fölébredtek, megnőttek a liliomok, előbujt a vén béka is és mindnyájan örvendezteka viszontlátásnak, vígan üdvözölték a meleg tavaszi napot, mely új életet adott nekik; de a mint jobban körülnéz-

tek, észrevették, hogy a tavalyi kellemes társaságból mégis hiányzik valaki. Nincs énekszó, — nincs itt a dalos rigó.

Várták, várták, de hiába várták; már egészen kitavaszkodott s a kedves énekes csak nem tért vissza.

— Talán valami szerencsétlenség érte nagy utjában, sóhajtá a bronz fiucska.

— Eltaláltad, szólt a fecske, mely éppen akkor lebbent el a kut mellett. Találkoztunk a messze tengerparton s én fecske társaimmal egy kis pihenés után megindultam a nagy utra, tengeren tulra. Rigó barátunk azt mondta, hogy velünk jó s hiába intettük, hogy nem bírja ki a nagy utat, mert a tengeren sehol sem szállhat le, nem pihenhet meg. Mindig csak azt mondogatta, hogy meg kell próbálnia, mert itthon azt mondta, hogy megteszi, előre dicsekedett és szegyenben maradna, ha külné, hogy mégsem tette meg. Neki is indult tehát, de fele uton sem voltunk, mikor már végkép kifáradt, mert nem volt hol megpihennie, lezuhant a tengerbe és belefult.

Az ugrókut vize szomorúan mormolva könnyezett, s a liliomok busan hajták le fejüket, a vén béka pedig elkomolyodva brekegte:

— Nem hallgatott bölcs tanácsra s kérése halálba döntötte. Értjük be azzal, amire a jó természet erőt adott s áldjuk a Gondviselést, hogy újra örülhetünk a szép tavasznak.

TÁRSAS LAKOMA.

(Képpel a czimlapon).

IGAZSÁG szerint biz'az csak reggeli volt, a kis Mariska reggelije és mindössze egy csésze tejből állott. Csakhogy az a

tejeeske nagyon jó volt, és Mariska már korán reggel annyit szaladgált, úgy megehezett, hogy alig várta a reggelit.

De nemcsak maga várta, még két társa is szegődött a reggelihez; Kuncsor, a hü kutya és az öreg czicza, Mariskának kedves játszótársai. Ott settenkedtek körülötte és lesték, valjon jut-é nekik is valami a jóból. Az már csak nem volna szép dolog, ha Mariska megfeledkezne róluk. Eddig legalább soha sem feledkezett meg. Hogy van az, hogy ma olyan sokáig vártatja őket? Csak keveri, csak keveri a tejeeskét s maga is csak úgy félve kóstolgatja; talán bizony azt hiszi, hogy kis pajtásai majd beleunnak a várakozásba és odább állanak; akkor aztán nem kell nekik adni semmit.

Kuncsor komolyabb gondolkozásu legény volt, ő nem gyanusította ilyen ármányos tervvel kis gazdasszonyát. Aztán ő nagy is volt, jól belelátott a csészébe, látta, hogy még egészen tele van, tehát még semmi baj, még jut nekik is. De a czicza ezt nem látta s Mariskához dörzsölődve, nyugtalanul, panaszosan nyafogott és kérte a maga porcióját.

— No, csak várjatok már, inté Mariska. Hiszen látjátok, hogy gőzölög... nagyon forró, magam sem foghatok hozzá.

Kuncsor bölcsen megértette és hallgatott, míg az öreg czicza tovább hizelkedett, remélve, hogy így hamarabb hozzájut.

— Kapsz, kapsz, ne félj! biztatta Mariska. Hiszen kértem a mamácskát, hogy két kanállal többet adjon a csészébe, hadd jusson nektek is.

A két éhes játszótárs ebbe belenyugodott, de volt még valaki ott, a ki semmikép nem volt megelégedve s a kit Mariska észre sem vett. Ez pedig az öreg czicza kis fia volt, a kicsike cziczuska, mely ott hátul leste, valjon ő róla megemlékeznek-é? Nem bizony, róla megfeledkeztek.

— No már ez mégsem szép dolog, gondolá a kicsi cziczuska.

Félig meddig igaza is volt, de azt hiszem Mariska róla sem feledkezett volna meg, ha megpillantja. A kicsike azonban még nem barátkozott meg egészen a komoly Kuncsorról s nem mert közelebb menni; már pedig a ki nem kér, az nem is kap.

A tejeeske végre kihült, Mariska jóízűen megitta a maga porcióját, s mikor már közel jutott a csésze fenekéhez, így szólt:

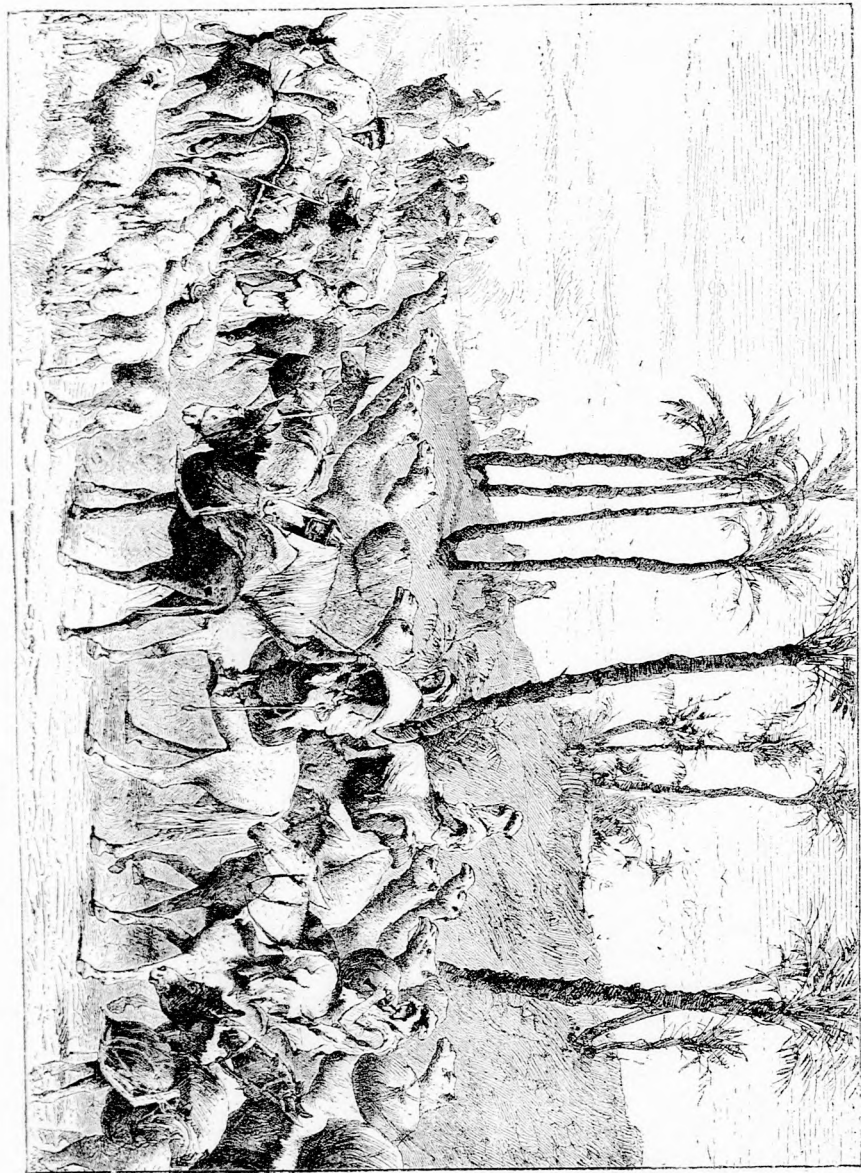
— No, a többi a tiétek. De még egy tányérkát kell hoznom, hogy megoszam köztetek, egy csészéből ketten nem ihatnátok. Hozzá ne nyuljatok addig... jöjjetek velem, így legbiztosabb lesz.

Kuncsor és az öreg czicza engedelmeskedtek és elkisérték Mariskát a szomszéd szobába; de alig értek az ajtóig, nagy csörömpölés riasztá meg őket. A kicsi cziczuska tudnillik nagy ravaszul föl akarta használni távollétüket, hogy maga lakmározzék, fölugrott a székre és hozzá is látott, de nagy mohóságában lábával belelépett a csészébe, feldöntötte s a tejeeske szétfolyt, a csésze pedig végig gurult a földön.

Mariska ijedten kiáltott rá a kis gonoszra s a cziczuska, büne tudatában, gyorsan elbujt az ágy alá. Kuncsor és az öreg czicza igyekeztek fölnyalni a tejeeskét, de biz' abból csak kevés maradt, majd mind a hasadékba folyt bele. Kuncsor is, az öreg czicza is, a kis czicza is éhesen maradtak volna, de a jó kis Mariska aztán így szólt:

— Nem, nem ti vagytok a hibásak, hanem én; gondosabbnak kellett volna lennem s meg nem feledkezniem a kicsikéről sem.

És a mamához ment, kért mind a három kedvenczének tejeeskét és így végre ők is megreggeliztek.

KÖLTIKÖDÉS A SIVATÁGBAN. (Lásd a 255. lapon.)

is
né
s
ho
ba
ke
ke
his
ne
ok

dik
lál
tar
tik
an
ko
két
hog
ni
fal
Pis

is s
iske
nél
iske
reá
De
ját

resz

A TÖVISBOKOR MESÉJE.

— Kicsi beszély a kicsinyeknek. —

BEKVETETT, lenézett tövisbokor vagyok, itt állok a kerítés tövében az ut szélén s még a madár is alig száll rám. Az emberek pedig rám se néznek, közönyösen elhaladnak mellettem s fogadni mernék, a tizedike sem tudja, hogy a világon vagyok. De én annál jobban ismerek mindenkit, főkép a gyermekeket, legfőkép pedig azokat a gyermekeket, kik abban a házban laknak, melynek kerítése mellett én álldogálok. No, azt hiszem, ezek a gyermekek szintén ismernek, kivált a kis Pistike. De van is oka rá.

Mindennap elhaladnak előttem: Bandika, Mariska és Pistike, a mint az iskolába mennek. Bandika és Mariska igazán tanulni járnak az iskolába, míg a kis Pistikét, azt hiszem, csak azért küldi az anyjok velök, hogy otthon ne lábatlanokdjék. Mert a szegény asszonynak mind a két keze tele van dologgal, nem ér rá, hogy Pistikével vesződjék; pedig vesződni kell vele, mert nincs, azaz nem volt a faluban olyan makranczos kis legény, mit Pistike.

Nem emlékszem, hogy csak egyszer is szép szerivel ment volna testvéreivel az iskolába. Hol sirt, hol durczáskodott, néha erővel kellett hurczolni; pedig az iskolában nem is valami nehéz dolog várt reá, mert még csak az abécét tanulta. De hát ő e helyett is jobb szeretett volna játszani és szaladgálni.

Sokszor hallottam a kerítésen keresztül is, mint durczáskodik. Ha almát

kapott ozsonnára, hát körte kellett volna; ha kiflit kapott, vajjas kenyeret kért; mindig csak épen az kellett neki, ami nem volt.

Büntetést kapott akárhányszor, de biz annak kevés foganatja volt és az sem sokat használt, hogy Mariska sokszor ijesztgette mumussal, ördöggel, mely majd egyszer megfogja éles körmeivel és elviszi, nem tudom hová. Ez tulajdonképen nem valami okos dolog volt Mariskától, mert tudjátok, az csak olyan mesebeszéd s nem szabad a kicsikékkal efféléket elhittetni; de hát Mariska maga is még eléggé kis leány volt s azt hitte, hogy ilyen riasztással majd segít valamit. De bizony nem segített, mert Pistike nagyot hámult s kissé szepegett is ugyan, mikor effélet emlegettek előtte, de aztán csak a régi maradt. Soha se látta azt a mumust, ördögöt, vagy micsodát, mit fél hát tőle? És ebbben, megvallom, igaza volt. Csak-hogy egyszer aztán mégis furcsán járt.

Egy napon, mikor a gyermekek haza jöttek az iskolából, épen közelemben nagy örömmel beszéltek, hogy másnap ünnep lesz az iskolában, a gazdag fölbirtokos látogatja meg, talán ajándékokat is fog osztogatni s minden gyermek ünneplő ruhájában fog megjelenni. Már ennek Pistike is örült, először mert ajándékot kap, aztán meg felöltheti vasárnapi kötöskéjét.

Ugyancsak csodálkoztam másnap délután, mikor csak a két nagyobbik testvér ment az iskolába. Beszédjükből meg

is tudtam, hogy Pistike büntetésül marad otthon. Felöltötte szép ködmenkáját; de mert még messze volt az iskola, szokása szerint pajkoskodni kezdett. Hiába intették, vigyázzon szép ruhájára; csak azért is hempergett a porban s végre beleesett egy pocsolyába. Oda volt a szép ruha s hiába kérte, hogy másikba öltöztöztessék. Édesanyja büntetésül otthon fogta s tudára adta, hogy oszonnát nem kap és a szobából sem szabad mozdulnia.

Az ám, mintha Pistike hajtott volna a szóra!

Csöndesen sütkéreztem a napfényben, mikor egyszerre kinyilik a ház kapuja és kit láttam kiosonni? Senki mást, mint Pistikét, még pedig kezében egy nagy almával, melyet móhon harapdált. Fogadni mertem volna, hogy Pistike megszökött a szobából, az almát pedig lopta. Ugy is volt, mert a házból egyszerre csak hallom az anyja hangját:

— Pistike hol vagy? No megállj, te semmire kellő, majd kikapsz!

Hallotta ezt Pistike is és szepegve lapult a kerítés mellé, aztán szaladt egyenesen felém. Az anyja hangja pedig már a kapuból hallatszott. Láttam, hogy az engedetlen kis fizkó mögöttem akar elrejtőzni.

— No várj, gonosz, csak ide jöjj! gondolám.

És Pistike jött nagy sietve, de amint közelembre ért, egy a földön elnyult galyamban megbottlott és egyenesen rám esett. Én pedig leghegyesebb töviseimet tartottam feléje, úgy hogy estében hatalmasan összeszurkáltam orrát, fülét, arczát. Föl akart tápászkodni és egyik ágamba

kapaszkodott; de akkor meg kezeit szurkáltam össze s úgy megfogtam ruháját, hogy többé mozdulni sem mert. És mivel rosz volt a lelkiismerete, nagy rémületében akkor hirtelen az jutott együgyű fejecskéjébe, hogy bizonyosan a Mariska által emlegetett mumus körmeibe került. Jajgatva, bűnbánólag kiáltá:

— Jaj, jaj! kedves mumus, kedves ördög ur, jaj! Ne vigyen el! Nem szököm ki többé, nem lopok többé almát, jó leszek igazán jó leszek!

— Megfogadod komolyan? kérdé ekkor valaki, a ki nem volt más, mint édes anyja, ki már odaérkezett.

— Meg, megfogadom, meg is tartom.

— No's, majd meglátjuk. De ne a mumusnak fogadd, te kis együgyű, hanem mamádnak, ki gondodat viseli és javadat akarja.

Ezzel fölemelte és haza kísérte.

E naptól fogva Pistike csakugyan megváltozott s büszke vagyok reá, hogy ebben én is segitettem. De Pistike azóta mindig messzire elkerül és gyanakodva néz reám, mintha még most sem volna tisztában, valjon nem én vagyok-e csakugyan az az éles körmű mumus. Idővel azonban, hiszem, majd belátja, hogy csak a rosz lelkiismeret lát rémképeket s én igazán nem vagyok egyéb, mint egyszerű kis tövisbokor.

BETÜREJTVÉNY.

ra ra ra ra
ra ra ra ra ra ra
ra ra ra ra

TES

H A
m
vándor
hatni;
hordta
mert s
hires l
lepedt
lassan
házaka
álland
D
még m
laknak
nem cs
forró é

*Kertben.**L*APDA —*A kertben a Magda**Ügyesen elkapja.**No, örül is rajta!**Nagy futtában haja repül**S elmarad kalapja.**KÖLTÖZKÖDÉS A SIVATAGBAN.**(Képpel a 152. lapon.)*

HAJDANÁBAN, ezer esztendővel ezelőtt, a mi magyar őseink is körülbelül úgy vándoroltak, mint itt ezen a képen láthatni; csak hogy a magyarok nem tevéken hordták sátorfájukat, hanem lovakon, mert akkor is a ló volt kedvencz állatuk, híres lovasok voltak. Mikor aztán megtlepettek mai szép magyar hazánkban, lassankint elszoxtak a vándorélettől, házakat, falvakat, városokat építettek és állandóan egy helyen laktak.

De a földnek több pontján vannak még mai nap is olyan népek, melyek nem laknak rendes falvakban, házakban, hanem csak sátrak alatt tanyáznak. Afrika forró éghajlata alatt tömérdek ilyen nép-

törzs kóborol kisebb-nagyobb csapatokban s nem is kívánkozik rendes életmód után; csak akkor érzi boldognak magát, ha szabadon kalandozhat, a merre épen kedve tartja.

A kóbor néptörzsek nem mivelik a földet, nem dolgoznak s egész vagyoniuk nyájaikból áll. Ha valahol jó legelőt találnak, ott letelepesznek, sátrat ütnek és ott maradnak, míg a juhok, lovak elég fűvet találnak; mikor pedig már mindent lelegeltettek, akkor fölszedik sátorfájukat, ami kevés ingó-bingó portékájuk van, azt fölraják a tevék hátára s aztán megindulnak, hogy új legelőt keressenek. Ez azonban nem épen könnyű dolog. Afrika sok vidékén végtelen homoksivatagok terülnek el, hol meg nem élhet sem ember, sem állat, mert mértföldekre nincs egy csöpp víz sem. Ezeken a pusztaságokon lehetőleg gyorsan kell átvándorolni, még pedig a kora hajnali órákban és este felé, mikor kissé hűvösebb a lég, nem perzsel a szörnyen forró nap. Tömlőkben visznek vizet magukkal, de a szegény állatoknak persze csak ritkán jut belőle, az emberek örülnek, ha maguk olthatják szomjukat.

Itt-ott, de igen nagy távolságokban, található a sivatagban egyes kedvesebb helyeket. Forrás fakad a földből s a forrás körül fák, bokrok nőnek, kisebb-nagyobb területen üde pázsit borítja a földet, — ez az oázis. Itt kellemes árnyékban lehet pihenni, a nyáj talál jó legelőt, vizet s a vándorok fölütik sátrukat, letelepesznek és gondtalanul élnek, míg rá nem szorulnak, hogy tovább vándoroljanak. De már ehhez ők szokva vannak, ismerik a sivatag minden részét és jól tudják előre, mikor hova kell költözködniök.

E vándor törzsek mind rendkívül szilajak, harcziasok. A férfiak szerte kalandoznak a pusztákon s gyors paripáikon üzik a sivatag vadjait, vagy véres harcot folytatnak egymás ellen; legna-

gyobb örömük pedig akkor van, ha utasokra akadnak. Az utasok persze annál kevésbé örülnek, mert a puszták vad lakosai kirabolják, sokszor meg is ölik az idegeneket. Ezért a kereskedők és más utasok, kik kénytelenek a sivatagon keresztül vonulni, rendszeren nagyobb csapatban — karavánban — egyszerre indulnak utra, jól fölfegyverkeznek és még ekkor is ajándékokat küldenek előre a hatalmasabb rablótörzseknek, hogy bajuk ne legyen utközben.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXII. köt. 14-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Fehér üröm“.

Helyesen fejtették meg: Kommer Károly, Schönfeld Blanka és Márta, Pintér Rézike és Ferencz, Leyrer Mariska és Laczi, Kohn Miksa és Mór, Kohner Aladár és Jenő, Bródy Jolán és Ernő, Poldini Emma és Lujza, Róth Ferencz, Goldmann Ida és Emil, Stegmüller Vilma és Irma, Balogh János, Fligl József, Rosenthal Margit és Jenő, Kőnczey Mariska, Deutsch Emil, Molecz Béla, Ujházy László, Szász Kálmán, Lovik Mariska, Károly és Béla, Loebelin Janka, Schilhan Marcel, Vecsey Ferencz, Pauer Károly és Miksa, Dregály Irma, Király Etel, Szabó Józsika, Tamásfy Ilonka, Frank Hugó, Szarvas Paula és Irma, Schwarz Gyula és Emil, Beck Lajos, Fisch Paula és Lajos, Kertész Nándor, Tódor és Róbert, Grossmann Róza, Ruttkay Béla, Fleischmann Gizella és Oszkár, Weidinger Rózsa, Takách Malvin, Kánitz Géza és Arthur, Szikszay Ferencz, Kirkorovits Ilona és Zsenni, Bügler Gizella, Weisz Miksa és Elemér, Földváry Alice, Grünstein Ilona, Stratzinger Janka, Rosiesku Gizella, Procopius Gerda, Szabó Lajos, Palocsay Irma és Gusztáv, Jankovics Marcel, Tisch Nella és Laura, Jármay Hermin, Graus Aladár és Róbert, Heidelberg Etel és Sándor, Albert Ida, Mocsáry István, Szikszay Erzsike, Gyulay Honóra, Eisinger Géza, Szemenyey Andor és Kornél, Mandl Marianna.

A „KIS LAP“ XXII. köt. 13-dik számában közölt rejtvényt megfejtését utólag még beküldték: Frank Hugo, Weisz Miksa és Elemér, Rosiesku Gizella, Capelle Vilma.

FORGÓ BACSI POSTÁJA.

Kertész testvérek. A pénzt *nem* kaptam meg. Nyilván ti sem utalvánnyal küldöttétek be, csak sima levélben; s ilyenért felelősséget a posta nem vállal. Hogy enyves kéz is akad a sok tiszta közt, elég sajnálatos. — **Messinger Marcel.** Irónnal firkantott levélre nincs válaszom. De ténnyel írottira is csak akkor felelek, ha valami érdemleges dologban fordul hozzám. — **Bettlheim Róza.** Levelkéden jól mulattam te kis hamis! — **Böhm Félix.** Nem értem. — **Latzkó Klára.** Ha nem volnék róla meggyőződve, hogy őszintén szölsz: meg kihívásnak vehetném, amit írásodra nézve mondasz; mert bizony az egyike a legtakarosabb kéziratoknak, a melyek hozzám kerülnek. — **Szikszay Ferencz.** Sorát kell annak várni. Elég, ha mondom, hogy megjelen. — **Tamásfy Ilonka.** Lám, a ragyogó idő milyenre vált s épen Husvét szép ünnepén. De szívesen elviseljük, tudván, hogy a szomjas földeknek nagy hasznára vált. Osztottál-e sok piros tojást? — **A. K.** vagy **K. A.** Ilyen monogrammos levél jutott a kezembe oly kis olvasomtól, a ki hirtelenében elfelejtette alájatenni a nevét. Így tehát megfejtéseit számba nem vehetem. — **H. L.** A szó szoros értelmében nem üti meg a *mértéket*. — **Deutsch Emil.** Külön választ egynek nem küldök, csak ha már többen vagytok. E szerint csak most üzenhetem meg neked, hogy szerdán d. u. 5–8 óra közt bátran bekopogtathatsz nálam, amidőn szívesen megmutatom és megmagyarázom neked — s mind a hány jelentkezőnek — hogy = miképen terem a »Kis Lap«. — *Több rendbeli küldeményt (rejtvényt stb.) melyeket itt egyenkint elő nem sorolhatok, egy s más okból nem közölhetek.*

Kis Értesítő.

Jótekonyság.

A szegény gyermek-kórház javára alakoztak még:

Kendeffy Erzsébet 1 frt. — Mandl Marianna 1 frt. — Freund testvérek 1 frt. — Blum Samu 1 frt. — A már eddig kimutatott 567 frt 88 krral együtt összesen 571 frt. 88 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis adakozókon.
Forgó bácsi.